

Koolil peaks olema oma müts, lips ja kampsun

Kaja Pino

kolumnist

Kui sul enda lapsed veel koolis ei käi, ei pane tähelegi, kuidas koolipoisid ja -plikad riides käivad. Kui tuleb aeg võsuke si kooli saatma hakata, muutub see probleem aga üsna painavaks.

Õnneks on enamikel koolidel oma sisekorraeeskirjad. Üldjuhul on nii, et mida korralikum kool, seda karmimad – ja üha enam hakkavad reeglid laiene- ma ka koolilaste riietusele. Vahepealne täieliku riietumisvabaduse aeg on läbi saanud ning ilmselt vaid vähestes koolides vaadatakse uuel õppeaastal hea pilguga dressides-tossudes kappavatele õpilastele või suhtutakse leebelt vahetusjalatsite puudumisse. Veelgi enam: kool hakkab kehtestama soovitusi kooliriiete värvi ja stiili osas või koguni nõudma kui mitte päris koolivormi, siis vähemalt oma kooli lipsu või kampsuni kandmist.

Hoolimata sellest, et oma koolipõlves olin valmis kasvõi nahast välja puge-

ma, et mitte ruudulist seelikut kanda, olen täiskasvanuna teatavate vormielementide kehtestamise poolt. Soovitud värvigamma sinine, tumepunane ja hall” ning “kui võimalik, vältige põrandaid määri- va musta kummitallaga sisejalatseid” teevad lapsele kooliriiete ostmise lihtsamaks, kuna välis- tavad paljud valikud juba eos. Samuti ühtlustab see õpilaskonna muidu üsna kirev-kaootilist värvipilti ning eeldatavalt peaks andma lastele juba maast- madalast aimu, et ametiriietusele esitatakse teatavaid erinõudmisi. Rääkimata puhtpraktilistest soovidest nagu heleda tallaga jalanõud kooli vastremonditud põrandate säätmiseks.

Ometi teavad koolid, et iga niusuguse reegli kehtestamine tekitab alati vastuseisu – mitte niipalju õpilaste, kui nende vanemate poolt. Õpilaso- malitsuste liidrid on reeglina mõistlikud ja vastutustundlikud noored ning sageli ongi just nemad mõne rõivastu- misreegli algatajad. Ka gümnaasiumi-

noorte enamik mõistab “dekoltee naba- ni, lõhik sabani” või rulluisutaja-stiili sobimatust kooliruumidesse. Mur- deas noored on muidugi protestivai- mu täis, kuid ealistest eripäradest tin- gituna oleksid nemad valmis protesti- ma ka oma olemasolu vastu.

Suurem häda on aga alg- ja keskast- me klasside lapsevanematega, kellest teatav osa iga koolipoolset katset koo- lile oma nägu ja mainet kujundada te- ravalt hukka mõistab. Üldjuhul on see hukkamõist sügavalt subjektiivne. Nii võitleb riiete värvipiirangu vastu kõige agaramalt ema, kelle poeg on siianigi sündsalt sinise pusaga käinud.

**”Gümnaasiumi-
noorte enamik
mõistab “dekoltee
nabani, lõhik sabani”
või rulluisutaja-stiili
sobimatust kooli-
ruumidesse.**

Vaevalt kavatses proua edaspidigi last salatirohelises kooli saata – aga põhi- mõtte pärast õiendab ta valjuhäälselt igal koosolekul inimõiguste rikkumise teemal.

Kui kool tahab keelata botased vahetusjalatsina, võtab selle vastu nõr- dinult sõna vanaema, kes just enne on seletust nõudnud, miks käsib kool kan- da kehalise tunnis botaseid, mille sees vaese lapse jalad ju nii hirmsasti higis- tavad. Kulda täisriputatud ema aga pa- handab, et teda ei huvita kooli vastre- monditud põrandad, sest tal pole raha lapsele kooli soovitatud heledate talda- dega jalanõude ostmiseks. Ja nii edasi ja nii edasi.

Tegelikult peaks oma kooli müts, lips, kampsun ja isegi klassipäevik vä- lise ühtlustamise kõrval eelkõige sisen- dama Oma Kooli tunnet. Seda tunnet, mille olemasolu või puudumine ühes koolis õppimise mõnusaks, teises eba- õdusaks muudab. Ärme pillu siis kooli- le, kes seda tekitada püüab, mõistma- tusega kõikaid kodarasse.